

[Arne Bjerregaard]

skaber i andre samfundsgrupper, når man tager kultur som et positivt begreb.

Var man for 10 år siden fra disse økonomiske eksperter og dette tings side kommet til en mere positiv konklusion med hensyn til landbrugets rolle i fremtiden, ville man og meget have set anderledes ud både økonomisk og folkeligt. Men man fejlbedømte, og hvad så nu? Så er det, ministeren giver et svar på tidens udfordring: hvad gør vi nu ved dansk landbrug for at bevare dets stilling og for at udnytte den kapacitet, som er i landbruget, ud fra en økonomisk betragtning?

Jeg bliver nødt til at sige ganske kort – da den gule lampe allerede lyser nu – at jeg ikke kan gennemgå ministerens punkter enkeltvis og give mit bidrag til disse. Jeg må bare sige, at vi er enige i målsætningen, præambelen, om man vil. Men metoderne til at nå det tør jeg sige på forhånd vi ikke er fuldstændig enige i, og mange steder må vi sige, at vi er direkte imod. En ting er i alt fald væsentlig for os, og det er, at vi nødvendigvis må gøre os klart, at der er forskellige interesser: hvad enten det er ældre landmænd, landmænd, som har haft landbrug i 10 år, eller dem, som skal etableres, vil de have forskellige interesser og vil fremføre forskellige argumenter. Jeg vil som udenforstående for landbruget, men dog udrundet deraf, selvfølgelig sige: hvorfor skal jeg ikke have lov til at arve min fødegård som en »Pension Fredelighed« til mine gamle dage? Men man må dog sige, at det ud fra en produktionsmæssig betragtning ville være urimeligt, hvis jeg kunne.

Der kan altså i det ligge så mange forskellige argumenter, som vi ikke helt skal overføre, men som vi i alt fald ikke må lægge alt for megen vægt på. Vores primære opgave må være, at vi ud fra en nationaløkonomisk betragtning tager stilling til, hvorledes dansk landbrug skal udvikle sig i fremtiden. Vi må se på de forskellige løsningsmuligheder, deres sammensætningsmuligheder og eventuelt, skal vi sige alternative løsninger til disse. Da det er et væsentligt og betydeligt område for det danske samfund set ud fra forskellige synsvinkler både økonomisk og i anden henseende, vil jeg sige, at vi gerne ser, at dette forslag selvfølgelig får lov til at overvintre, sådan at disse argumenter og belysninger af landbrugets forhold, som vil komme både i dette ting og udefra, kan få lov til at bund-

fælde sig, således at vi får en klarere forståelse af, hvad det er, vi må gøre for dansk landbrug i fremtiden.

Hjortlund Christensen (DR):

Jeg skal ikke komme ind på de enkelte punkter i lovforslaget. Ved en gennemgang af det har jeg fundet en del betragtninger, som jeg udmærket kan følge ministeren i, men hovedparten af dets intentioner er forordninger og særrettigheder og en vis form for Axelborgstyring, som retsforbundet ikke kan gå ind for.

I øvrigt havde jeg håbet på, at bl. a. den frie jord og Danmarks jord i det hele taget kunne sikres den danske befolkning, men vi må konstatere, at Danmarks skarpeste hjerner ikke har kunnet finde lovhjemmel for, at Danmarks jord forbliver på danske hænder. Fra nytår er der således frie muligheder for opkøb af rekreative områder og fri etableringsret for EF-borgere. Vi må advare en gang til, som vi gjorde i 1972 før indgangen til EF, og spørge, om man er forberedt på en kæmpejordværdistigning én gang til.

I bemærkningerne udtales det bl. a., at det er vanskeligt at vurdere, hvilke prisdæmpende virkninger 1973-loven har haft. Det er min opfattelse, at 1973-loven overhovedet ikke har haft nogen som helst prisdæmpende virkning, og det er i øvrigt også min opfattelse, at denne lovgivning, som sandsynligvis bliver gennemført, heller ikke løser nogen opgaver i prismæssig henseende.

Vores skattelovgivning og uahæmmede spekulation i jord for at inflationssikre sig vil stadig florere. Der bliver som bekendt ikke i dag handlet med et landbrug, som straks kan give et rimeligt afkast eller en rimelig arbejds løn, fordi vort politiske system presser priserne op, således at det varer nogle år, inden inflationen og rentefradragsretten har givet rentabilitet i et landbrug. Det er således kun kapitalstærke købere, unge mennesker med gode kautionsister, gode bankforbindelser, som har mulighed for at erhverve landbrug i dag for simpelt hen at vente på, at rentabiliteten opstår på et tidspunkt.

Retsforbundet har her i tinget fremsat et forslag til en jordreform, og vi har anvist en løsning også på dette problem.

Det giver mig anledning til at bede ministeren om at lægge sit lovforslag i skuffen,